

Cilj

Izražajnim čitanjem i recitovanjem (uglavnom napamet naučenih pesama) se, kao i kod kreativno oblikovanih priča (br. 25), uvežbava svesno korišćenje govornog jezika. Sem toga, širi se rečnik, upoznaju se dodatne sintaktičke mogućnosti, kao i književnost na prvom jeziku.

2–9. razr.

10–20 min.

Materijal:
Tekstovi koji (i dužinom)
odgovaraju uzrastu U.

Napomene:

- Ova vežba je korisna u nastavi maternjeg jezika u dopunskoj školi, jer đaci različitog uzrasta i školskog nivoa mogu uvežbavati različite tekstove. Tako sve grupe istovremeno rade na ostvarenju istog cilja, ali sa različito zahtevnim tekstovima.
- Ova vežba čitanja naglas je u tesnoj vezi s vežbama 1 i 10 u priručniku „Poboljšanje čitanja na prvom jeziku“.

Tok:

- N informiše U o cilju: Radi se o tome da se što lepše čita ili što izražajnije recituje neka pesma. Na kraju svi U treba da predstavu svoj tekst; možda u okviru neke proslave i eventualno uz pravljenje tonskih zapisa.
- Šta uopšte znači „lepo čitati“? Može se iskoristiti postupak naveden pod br. 22 (dobar/loš primer, formulisanje kriterijuma na osnovu razgovora o primeru). Savete za prepričavanje, navedene takođe pod br. 22, moguće je lako modifikovati u savete za dobro čitanje naglas i recitovanje (vidi spisak dole).
- N đacima deli odgovarajuće kraće tekstove. Ako se vežba radi s U različitog školskog nivoa, svaka grupa mora dobiti bar jedan tekst. Moguće je i da po dvoje U radi na jednom tekstu; na taj način završno čitanje postaje zanimljivije.
- Đaci prvo čitaju tekst u sebi. Oni obeležavaju nejasne reči i izraze, kao i reči koje se teško izgovaraju. Zatim se razgovara o svim nejasnoćama i eventualno daju osnovni podaci o autoru/autorki teksta.
- Đaci biraju tri kriterijuma za glasno čitanje o kojima će posebno voditi računa.
- Tokom sledeća tri dana U glasno čitaju tekst.
- Vežbanje glasnog čitanja se odvija i udvoje ili u malim grupama, pri čemu se uzajamno daju povratne informacije (pitanja: šta je bilo dobro prilikom čitanja?, šta bi trebalo popraviti?).
- Na kraju se čita naglas ili recituje u velikoj grupi, eventualno i u okviru roditeljske večeri ili neke proslave. Mogu se napraviti tonski zapisi (CD, MP3).

Varijante:

- Đaci mogu odabrati i neki tekst koji poseduju. Ako kod kuće nemaju odgovarajućih tekstova, N treba da ponudi više tekstova na izbor.
- Deca mogu sama sebe snimati tokom čitanja/recitovanja i zatim slušati snimke. To im olakšava opažanje izgovora i tečnosti čitanja, koje tako mogu brže popraviti.

Saveti za glasno čitanje i recitovanje

- Govori jasno i glasno, tako da te svi razumeju!
- Ne čitaj prebrzo, ali ni presporo. Pravi pauze.
- Vodi računa o interpunkciji, naglašavaj rečenice u skladu s njom!
- Svesno koristi svoj glas: glasno i tiho, preteći, ljubazno, tužno, veselo...
- Uključi gestikulaciju i mimiku: napravi zao, umoran, radostan izraz lica; pokreći telo u skladu s radnjom u tekstu.
- Ne skrivaj se iza teksta; uvek iznova pogledaj u publiku.